

Boros József dr.

a közkórház igazgató-főorvosa.

A szegedvárosi közkórház igazgató-főorvosa, **Boros József dr.** Szegeden született, 1870-ben. 1904-ben kinevezték a városi kórház sebészeti osztályának vezetőjévé, egy évvel utóbb igazgató-főorvossá. Mielőtt Szegedre jött, a budapesti Szent Rókus és a Szent János kórházban működött s nagy ideig Réczey tanár első asszisztense volt. Boros József dr. országos hírű sebész. Nagy hírt szerzett nevével a szegedi kórháznak is és ma már a legsúlyosabb operációk kiállása végett jönnek Szegedre messze vidékről a betegek. Egy ízben boldogult József főherceget is megoperálta, amiért gyönyörű aranyórát kapott emlékébe a főhercegtől. Boros József dr. a legfőbb mozgató ereje a szegedi egyetemi kórháznak.

Zene:**Fichtner Sándor,**

karmester.

Született 1878 június 15-én Uraiujfaluban (Vasmegeye). Tizenhárom éves korában kezdett zongorázni tanulni Sopronban, mint második osztályú gimnázista. A rá következő években már több magyar dalt szerzett. A felsőbb osztályokban a zongorajátékkal párhuzamosan a zeneszerzésben is képezte magát. Persze, mint autodidakta nem tökéletesedhetett kellőképpen, saját szorgalmából mégis vitte annyira, hogy a soproni liceumi zenetársaság zeneszerzési pályázatán egy zongorára irt „Capriccio“-val első díjat (öt aranyat) nyert. Középiskoláinak elvégzése után apja az ügyvédi, anyja az orvosi pályán látta volna szívesen. Fichtner azonban a zenei pálya iránt érezte a legerősebb vágyat, úgy, hogy apja könyörgése, anyja siránkozásai ellenére 1898 szeptemberében beiratkozott az Országos Zeneakadémiára. Négy évig hallgatta itt Koessler professzort, akinél a zeneszerzés technikáját tökéletesen elsajátította. Kollégái voltak ebben az időben *Bartók Béla*, ifjabb *Toldy László* és *Lavotta Rezső*. 1902-ben fejezte be zenei tanulmányait és még ugyanez év őszén bevonult a katonasághoz, mint egy éves önkéntes. A tiszti vizsga sikeres letétele után szabadságot kapott, de alig pihente ki szülei körében a katonai fáradságokat, sürgőnyit kap Szegedről, hogy a szegedi II. honvédkerületi zenekar karmesterévé választották meg, amely minőségben ezidőszereig is működik.

Művei. Zongorára: Capriccio. Sonata. Melodráma. (Arany J. „Éjfél párbaj“ című költeményéhez.) Orgonára: 4. Fuga. Orgona és cello: Air. — Largo. Zongora és hegedű: Largo és Románc. Karművek: a) Diadalének, b) Hazámhoz, négy szólamú női kar. Szombati Himnus. Vegyeskar. — (Orgona és fuvókar.) Dalaim. (Petőfi) négy szólamú női kar, zenekarral. Zongora és tárogató: Legenda. Cello és zenekar: Koncert. Zenekari művek: Tavasz nyitány; Hangverseny nyitány; Ünnepi nyitány; Klapka nyitány. — Simfonikus románc. Zenekari művek: Magyar suite. — Praeludium és Fuga (Bach—Fichtner.) Kamara zone: Fuvós ötös. (Fuvola, oboa, klarinét, kürt és fagót.) Művei közül az ünnepi nyitányt 1900-ban Budapesten szép sikerrel játszották.

König Péter,

zeneszerző.

Stájerországban, Rossegén született 1870 május 29-én. 1881-ben, mint énekesfiú az admonti kolostorba került és az alsó gimnáziumot 1885-ben elvégezte. A felsőgimnáziumot 1889-ben Grácban fejezte be. Érettségi után, mint novicius belépett az admonti bencések rendházába és ebben az időben több egyházi szerzeményt irt, melyek most is állandóan előadásra kerülnek.

1893-ban Sauer Emilvel ismerkedett meg, ki nek ajánlása folytán ez év őszén Budapestre

került *Kocsler János* zeneszerzési tanszakára. Az akadémiát zeneszerzési művészi oklevéllel végezte 1897 júniusban.

1898-ban hat szólamú A Capella Magnificat-tal Hajnal érek egyházi, három évre szóló ösztöndíjat nyerte, majd Te Deummal újra, ismét három évre megkapta azt az ösztöndíjat.

Az akadémia elvégzése után több éven át színházi karmester volt, ugymint 1898-ban Győrben, Aradon (1899), Kassán (1900), Lugoson (1901) és újra, 1902-ben Kassán. A kassai filharmonikus társaság karnagya is lett, 1904 február 16 óta a szegedi zeneiskola igazgatója.

1909 december 18-án a budapesti filharmonikusoknál előadásra került második magyar Szimfoniája d-mollban, magyar stílusban és óriási sikert aratott. Budapesten állandóan műsorban vannak zenekari és énekkari munkái.

1909 május 10-én Szegeden előadták a Faluni bányász című operáját.

Nyomatásban igen sok munkája, zongoradűse, szonátái, zongoradarabjai jelentek meg.

Képzőművészek:**Vigh Ferenc,**

szobrász.

Szegedi születésű, több, maradandó sikert aratott szobrász, aki most is Szegeden él, óriási küzdelemmel sikerült neki annyit megkeresni, hogy megéljen és műtermében dolgozhasson.

1881-ben, március 30-án született Szegeden. Iskolai tanulmányait amikor befejezte, akkor a fafaragást tanulta és már akkor föltűnt magyaros munkáival, nagy jövőt jósoltak neki, pártolni kezdték, segítettek. 1902. és 1903. évben a budapesti iparművészeti iskolába járt, 1904-ben pedig a müncheni képzőművészeti akadémia növendéke lett. 1905-ben hazajött, a nagybányai festőiskolába ment, de előbb kiállított Münchenben és sikert aratott, foglalkoztak munkáival. 1906-ban újra visszament Münchenbe, ott élt évekig, majd az 1908. év végén Párisba utazott, tanult, a következő évben pedig hazajött Szegedre, azóta szegedi, itthon dolgozik, egymásután alkotja meg művészi értékű dolgait.

Szeged város közönsége mindinkább méltányolja Vigh Ferenc művészetét. Több munka elkészítésével bízták meg. Ő készítette el a szegedi Mikszáth-ünnepélyre *Mikszáth Kálmán* plakettjét, amelyet sokszorosítottak és amely az országban legkitűnőbb sikerült Mikszáth-plakett. Legutóbb *Makó Lajos*, volt szegedi színigazgató szobrát alkotta meg, közmegelegedésre. A bronz-mellszobrot a szegedi színház előcsarnokában helyezték el.

Brummer József,

szobrász.

Egyike a szegedi művészek közül, akit külföldön jobban ismernek, mint itthon. Például Párisban évek óta kiállító szobrász, Szegeden pedig még kollektív kiállítást sem rendezett, mert amikor egyes munkáit bemutatta, a legnagyobb, gyűlöletes ellenszenvvel találkozott.

Bár Zomborban született 1883. október 22-én, mégis szegedinek érzi magát, Szegeden nevelkedett. Már gyermek korában nagy hajlandóságot mutatott a képfaragás iránt. Szülei 1897-ben a szegedi fa- és fémpariskolába adták be, hol az agyagipari szakosztályt végezte el és tanárai tanácsára 1899-ben a budapesti iparművészeti iskola növendéke lett. Ezt elvégezte és 1899-ban a müncheni képzőművészeti akadémiaiba járt be, 1904-ben pedig a párisi nemzeti akadémiaiba ment ki, 1905-ben hazajött Nagybányára. Aztán Budapesten, majd Szegeden nyitott műtermet.

1906 óta Páris lakója, ahol hatalmas műtermet rendezett be és anyagi kiadásait az ő vezetése alatt álló, több országra kiterjedő műkereskedésből fedezi. Művészifjú társaihoz való jószívűsége a külföldre megtérő magyarok között közmondásos már, mindegyiket szívesen fogadja és segíti.

Művészeti irányáról, egy-egy szobráról elismeréssel nyilatkozott *Auguste Rodin* is.

Magyarországon, mint a müncheni akadémia növendéke állított ki először Budapesten. De a legnagyobb sikert az 1907. évben a párisi szalonban aratta, amikor az ismert párisi kritikusként részletesen foglaltak állást mellette és ellene, de ellenfelei is elismerték, hangsúlyozták is, hogy sajátos egyéniség.

Joachim Ferenc,

festő.

A legkülönállóbb, a legérdekesebb festők közül való, akinek az élete csupa küzdelem, aki csupa ellenszenvvel, gunynyal és lekicsinyléssel találkozott. Aki száz ellenségre talál, amíg egy ember akad, aki minden erővel, teljes őszinteséggel hangoztatja Joachim festészetének értékét.

Szegeden született az 1881-ik évben, szegény szülőktől, úgy, hogy tanulmányait is meg kellett szakítania. Elment órásinasnak, fel is szabadult. Közben mindig rajzolt és festett szabad idejében, úgy, hogy szegedi művészbárok, de különösen begavári *Bach Bernát* minden anyagi kívánsága fedezéséről gondoskodott és Joachim otthagya a mesterségét, festő lett. *Bach Bernát*, aki a szegedi festőkért egyedül többet tett eddig, mint egész Szeged, évekig segítette minden szükségessel Joachimot, aki Budapesre, Bécsbe, Münchenbe és Párisba, majd déli Franciaországba ment. Legtöbb idejét Párisban töltötte, ahol többször kiállított már. Kiállított Münchenben is, Budapesten is, Szegeden is, évek óta. A mostani napokban a Nemzeti Szalonban feltűnt két hatalmas munkájával. Budapesten különben már kollektív kiállítást is rendezett és akkor a régi irányú kritikuskok tipikus alakja, *Kézdí Kovács László* durván lecepülte, a modern kritikuskok legelsője *Yartin József* pedig elragadtatással irt róla. A legtöbben pedig leghelyesebbnek találták, ha nem irták róla. Majd ha általánosan elismert festőművész lesz...

Joachim Ferenc különben most *Bártfán* él, ott van műterme, visszavonultan csak a művészetnek él.

Károlyi Lajos,

festő.

Szegeden született 1877 június 16-án. Az elemi iskolai tanulmányokat Szegeden végezte. Gimnáziumi alsóbb osztályait Zomborban, a felsőbbeket Szegeden végezte.

1895-ben lett teljesen festővé. Művészeti tanulmányait jobbára külföldön tette meg. Először *Hollósy Simon* iskolájába járt Münchenben, azután átment Olaszországba, Velencébe az akadémiaira, onnan Rómába, ahol a Scuola liberában tanult, kutatott. Ugyanakkor Rómában *Fraknói püspök* számára, a Vatikánban *Melozzo da Forli* képét lemásolta. Majd hazatért Magyarországra, Nagybányára.

Károlyi nemcsak piktor, hanem az egyszerű élet művésze is, igen sok oldalu, mindenben tökéletességre törekszik. Például szobrász is, muzsikus is, nyelvtudós, kitűnően ír, tud bánni a dinamó-gépekkel, ha kell, kőműves-munkát elvégez. Ugy élt eddig, ahogy *Tolstoj* irt... Tolstojt különben fölkereste *Jasnaja-Poljanában*, egész Oroszországot bekószálta, de a nyugati országokat is sorra járta. 1902 óta Szegeden elvonultan él, kizárólag a művészetnek.

Münchenben, Budapesten, Szegeden osztatlan sikert aratott már többször. Különálló a művészetével, a jelszava a festőnek: — *Impresszió nélkül.*